

ACC. N:R. M. 13892: 1-29.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Martin Eriksson
Härad: Ingelstad Järestad Adress: Gyllebo
Söcken: Gorby ö Vallby ö Berättat av: olika personer; se uppt. bl.
Imedtorp Ö. Vemmelöv den bakre!
Uppteckningsår: 1954 Född år _____ i _____

Uppteckningen rör Kvinnor och kvinnl. s. 1-29. LMF 99.

FRÅN KVARNENS FÖNSTER.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Vinden driver kvarnens vingar
dagen lång till kvällen sen,
där jag går bland hjul och bingar
i mitt kall på Österlen.

Invid kvarnens fönster dröjer
jag en stund i solens sken,
för min blick sin skönhet röjer
barndomsbygden Österlen.

Här syns mången vacker kyrka
lysande så vit och ren,
där man samlas för att dyrka
den, som skapat Österlen.

Här finns många vackra gårdar
välskött mark förutan sten,
man om jorden väl sig vårdar
på ett bördigt Österlen.

Sädesfälten sakta bölja
bortom vall och åkerren,
stora skatter här sig dölja
på mitt rika Österlen.

För den svaga brisen svingar,
liksom förr när vinden ven,
mången kvarn än sina vingar
på mitt vida Österlen.

Norrut skönjas mörka skogar
träd vid träd och gren vid gren,
och i söder havet fogar
in sin ram åt Österlen.

Många vackra bygder finnas,
men för mig finns endast en,
som är värd att alltid minnas
Du mitt kära Österlen!

Nelker Persson.

NU KVARNEN STÅR ÅTER MED VINGARNA

Södra Kvarn, Simrishamn den 26/9 1954.

Mel.: Skånska slott
och herresäten.

Nu kvarnen står åter med vingarna fyra
och axel och vingar de blevo rätt dyra,
men säkert de hålla mot stormar alltfört,
ty Bröderna Månsson dem starka ha gjort.

Av Maltesholms lärkträd de bästa man fällde
och ner emot Svenstorp sen färden man ställde.
Av mäktiga stockar blev balkarna två
och vingspetsar fyra som äro ej små.

Broomé "primus motor" för verket har varit
och ofta till kvarnen han därför har farit.
Av kvarnsegel nya som även han sytt,
skall vingarna drivas av vinden på nytt.

Men en som vi särskilt i dag vilja ära,
är dock Fröken Ehrnberg som ansvar fått bära.
För fornminnesvården i Simrishamns stad
står namnet i eldskrift i hävdernas blad.

Bland andra som även för kvarnen fått verka
är Nämndeman Johansson som alla nog märka.
Vi tacka ock honom för intresse stort,
sitt bästa för kvarnen han alltid har gjort.

Vi kunna ej alla vid namnen här nämna,
men en som är verksam och hjälpen oss lämna
är Intendent Åberg som ej haft det lätt,
han gjorde sitt bästa stod i på allt sätt.

Nu kvarnen syns vida omkring över trakten
och vingarna svingas i välkända takten,
en syn som oss tjusar så underbart skön
och för all vår möda vi hava fått lön.

Från havet blir kvarnen ett märke som leder,
för stadens befolkning den bliver till heder,
om kvarnen i framtiden underhåll får,
den bliver ett minne som alltid består.

Nelker Persson.

Kvarnar och Kvarndrift

När jag tänker tillbaka på Borreby som det såg ut i min barndom och ungdom, så fanns det två stora kvarnar, samt tre stycken mindre. Allesammans äro nu lössvunna samt ner-
rifna.

Den ena kvarnen stod västerut i byn, den andra var byggd på gården Fridhems ägor. Dessutom fanns det en kvarn på taket av lantbrukare Pär Andersson N:o 6, han köpte också ett annat ställe som låg upptill, där bodde en som hette Teve Nilsson. Där fanns även en kvarn på taket, som de kalla för pölsamöllan. Den hade fått det namnet därför att alla som skulle ha gryn malda till pölsa / blodkorv / kom dit för att få dem malda när de hade slagat till jälarerna.

När kvarnarna blivit byggda känner jag inte

Luf. 99
1

till de stod der när jag var barn.
Men som sagt de äro nu försvunna allesamman.
En vagnmakare som bodde västerut i byn satte
även upp en kvarn som skulle dra en såg,
för att såga upp stockar, även den är försvun-
nen. Men ännu finns det två kvarnar i
Borby om jag inte misshämnar mig den ena
stod inne i byn, den kallades i dagligt tal
ångkvarnen, därför att der genast blev insatt
motor, så att den skulle kunna gå även om det
blev stiltje. Men efter vad jag senare hört skall
även den kvarnen nu vara dräddad men inne
i magasinet fortgår ännu rörelsen, nu med
elektrisk drifkraft.
Den andra kvarnen står i den så kallade
vestre vång utmot Flörup, det är en stor lin
holländare med både press och siktanordningar
jag skall som följer beskriva honom närmare

Jag skall här försöka beskriva hur den kvarnen
kom till, den var först upplagd nere i Skillinge
der blev den nerbränd, der fanns två kvarnar
nere i Skillinge på den tiden, när nu denna var
nerbränd ville ägaren av den andra kvarnen
betala honom en summa av femhundra kronor
om han ville flytta kvarnen någon annanstans
det hade han gerna gott med på, men det ville
inte försäkringsbolaget gå med på utan han
skulle bygga kvarnen der den stätt förut, annars
fick han ingen försäkring för densamma, så
han lät provisoriskt bygga upp en liten karn
med ett par stenar den kunde ju gå vid lagom
vind, så fick ju bolaget betala ut försäkrin-
gen när han kunde bevisa att han kunde
mala på densamma.

Derefter blev den provisoriska kvarnen åter nerta-
gen, en parselig tomt köptes å nr 3 Rörby

och Festre krarn kom till. Det var år 1882 som
krarnen blev uppbyggd der av Mårten Olsson.
"Jön länge sedes död," med hjälp av krarnbyggare
Anders Nilsson Glivarp. Höven från den krarnen
är vingararna nu ertagna den går med elektrisk
kraft.

Här som vi nu bor finns ingen krarn som går
utan en hos en handlande vid stationen som på
magasinet har krarn och kross som dras elektriskt.
Här står visserligen en väderkrarn men den har
längre saknat vingararna och har inte varit i bruk
de senaste 7 åren.

Här aldrig hört att det i österlen skulle funnits
skvattkrarnar eller stolykrarnar.

Som ett anmärk kan jag tala om att min mor berättade
att det hon var född i Tullstorp i Rönneby länns.
en bäck som gick genast utanom den enda
gårdslängan, der hade de satt upp en liten

vattenkevern som de kunde mala till dem själva på, det var ju i början av 1800-talet.

Men allting förändras både gården och bäcken äro försvunna. My gård är nu uppförd.

De kvarnar jag minns från Boriby som numera äro försvunna der gick man nesa på marken inga omgångar av trä eller sten.

De hade en ställning som de flytta och vora på när de skulle vrida hättan på keramen, senare kom ju till med kuggar, der hängde ju ner en hättning i ett hjul som de drog i när de skulle vända keramen i vrid.

Det vanligaste träslaget var ju lura till stolar och hjul till kuggar användes vitbok som lår vora av det hårdaste träslaget och derför passade till kuggar som hade de hårdaste pårestningarna. Svarnar med vingar av järn har jag aldrig sett eller hört.

Båda de kvarnar som nu äro nere i Torby
hade båda sitt när jag var barn, så det har nog
varit i bruk före min tid, kross i kvarnen kom
jag inte i bruk för än i början av 1900-talet.
Några kvarnar som dragits med hästar kän-
ner jag inte till, men på många ställen fanns
en kvarn till att mala malt på, en sådan stod
jag även i vår gamla gård, i torphuset, der var en
träställning med ett par rätt stora stenar, samt
en trästäng som gick upp i en ställning på
loftet, der var små hål i sidan på den öfriga
stenen, en järnten som var fäst i stängan gick
ner i ett av dessa, sen var det till att lägga
malt i ett runt hål i mitten av den öfriga
stenen, sen var det till att hugga fast i stängan
och dra runt.
I forna tider bryggde ju folk alltid dricka
sjelf.

På de stora kvarnarna fanns två stundom tre
loft, på nedersta loftet var ju kvarnstenarna
och hjul inmonterade.

Dem som byggt kvarnarna i Boorby som nu
äro nerriroda känner jag inte till. Funnas har
jag hört en kvarnbyggare som bodde i Tomelilla
som het Hans Jönsson som numera är död samt
en som het Ryberg i Tomarps Vågarp.

De kvarnar jag talt om i Boorby som numera
äro nerriroda de som ägt den vestra var ju själfrö
mjölnare, jag minns inte mindre än fyra
stycken som egt densamma.

Den andra som stod på Fridhems ägor var an-
tingen bortarenderad eller bedrers av ägaren
genom ditsatt mjölnare. På den kvarnen
minns jag stod en säng vid det ena fönstret
der mjölnaren kunde vila sig om han ville eller
ligga der om natten och vänta på vänd.

Enskiftet var ju verkställt långt före min tid så om kvarnar då känner jag inte till.

Det allmänast förekommande var då att ta tull. Nu är det ju mest större handlare som tar hand om malningen med elektrisk kvarn på sina magasin och der erlägges avgiften i pennningar.

I forna tider kunde ju mjölnaren föda upp svin, men folk köpte ju även grodor av honom.

Alltid hörde ju lite jord till kvarnen.

På länge har de brukade han alltid torke rågen som vi skulle ha målet till bröd. Det skulle vara för att om säden blivit dåligt förstod, så kunde inte degen jäsa utan brödet bli sammansllet, därför brukade alltid far när vi hade bakat och taget ut brödet, stå in en tunna råg i ugnen, den fick ligga der inne några dagar, de första dagarna fick man röra om lite med

uppskräpan, när den sedan skulle tas ut, så skulle den sällas eller härpas, för att bli riktigt fri från smuts och damm. därför hade vi alltid gott bröd. Transporten till kvarnen var ju bara att ta säckarna ner i vagnen och sätta hästarna för denna och köra.

Mjölsäckarna i forna tider var mest av hemväft linne, isynnerhet till brödsäd, var stora långa säckar märkta med ägarens initialer, de kunde väga upp till 175 kg. säckar till gröpe var ju alldrig så stora mellan 80-100 kilogram.

De kvarnar jag kände till kunde man ju köra in och ut genom portarna, när man sen kom in hissade mjölnaren ner en järnfätting, med en ring i ändan, den for man till en ögla och la om munnen på säcken, så hissades de upp och sattes på första loftet, om det var flera säckar var det bara en och det var braätt med den så

kunde de låta den gå upp med detsamma der
de brukade den slå i bingarna med detsamma
om der var ledigt.

Bingarna var ju rätt stora, derifrån rann
det ner i kvarnen det kunde ju regleras hur fort
det skulle rinna på, der var ju säcken påsatt
som mjölet skulle komma i.

Brödsåden maldes ju alltid igenom två gånger
De flesta kvarnar hade merendels två par stenar
en för brödsad och en för gröre.

Skulle brödsåden siftras fick den malas om åtskyl-
liga gånger, allt beroende på kvaliteten om det skulle
vara stälsiftrat eller florsiftrat.

Vist ville bönderna ha tillbaka sin egen såd,
men det var ju svårt att kontrollera, det berodde
ju helt på mjölnarens rättkänsla. Men ville ju
gerna ha sin såd malen så fort man kunde få
så det var till att köra till kvarnen när det blötte bra.

Derför måste en duktig onjölare alltid vara på
pass, om det var mycket säd inne, så fick han
alltid sitta uppe om natten och mala om det skulle
börja blåsa då.

Plöskilt till Jularna då folk skulle ha brötsad
maken och siktat, då brukade det merendels i forna
tider vara dimmigt och långt hela december
månad, då var det till att ta dit säden i tide om
den skulle bli siktat till juln.

Det var då som vattenkraftarna hade högkon-
junktur der fanns ju ingen annan resurs då att få
kraft som nu i elektricitetens tidevarv.

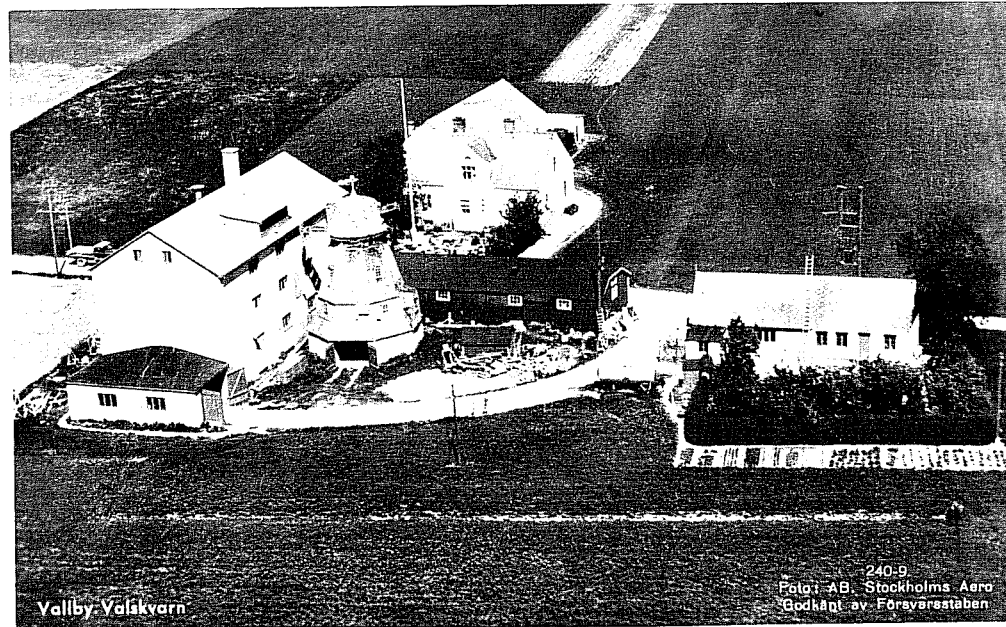
Folk nere från Borby körde ända upp till en
vattenkran som hette Hagabro.

En plöslig vind när kranen inte stod i vind
kunde lyfta både vingar och hålla av.

En förutvarande väderkran i Vallby uppförd
1871 har ändrat karaktär och ett ställe

M. 13898 : 112

Landskap: Skåne Berättare: *Nilker Persson*
Härad: Järrestad Berättarens yrke: *Hornägare*
Socken: *Vallby* Berättarens adress: *Vallby Rönby-*
Uppteckningsår: *1954* Född år _____
f.d. lantbr. *Karin Eriksson Gyllen*
Upptecknare: _____

industri-företag byggts upp vid sidan om den gamla kvarnen, nuvarande ägarens fader övertog kvarnen 1898 nuvarande ägaren Melker Persson övertog kvarnen efter sin fader 1930 det är också han som år 1946 byggde den nya kvarnen varigenom kapaciteten flerdubblades. Maskinparken utökades ytterligare år 1949 så han nu är i stånd att leverera från lager de olika mjölsorterna. Den nya kvarnen som är uppförd i tre våningar samt källarvåning är ett storslagit tekniskt valsverk till att ligga ute på landsbygden, men så är det ju också i Gärken som nuvarande ägaren så vackert skrivet om i sin dikt "Från kvarnens fönster."

Det går fullt automatiskt från det säckarna tömts i bängen i porten såden väges automatiskt när såden kommer in i kvarnen och går genom malning och siktning, på ett ställe kan man sätta en

gapperspåse under en tratt, påsen står på en väg som väär den vägt två och etthalf kilo i påsen själv slår ifrån. I kvarnen är inmonterad två par stekar samt femdubbla vallsstolar, siktar samt sådesrensning.

Torkanläggning för fröer och spannmål finns även. Det är en upplevelse att gå från loft till loft och se hur tekniken nuförtiden kan utforma en kvarn, mot forntidens stubbamöller som ju ännu äro i bruk på sina platser i Skåne fast inte här i orten omkring.

I kvarnen som drives med elektrisitet finns inte mindre än femton större och mindre motorer inmonterade.

Även handel med spannmål och kraftfoder bedrivs. Vallby andelsbageri får det mesta av sitt mjöl derifrån. I den gamla kvarnens port har inrätt garage för ägarens personbil.

Ny fin väg har anlagts från landsvägen fram
till kvarnen.

I en särskild byggnad förvarades en kolloval mas-
sa säckar torrlade djelbröer och vete för statens
räkning.

Nelker Persson var ju även med dem som den
26 September 1954 hjälpte till att sätta nya
ringar på Pödra Kvarn i Simrishamn, dagen
till ära hade han författat några versar som
de sjöngs vid tillfället, de fick inte publiceras
förrän Kvarnarna haft sitt möte på nyåret.
men ett exemplar erhöll jag av honom ett såndes
till Folklivsarkivet i Lund på samma gång
detta insändes, samt dessutom ett flygfoto av
hans hem och den gamla och nya kvarnbygg-
naden som en gåva från honom.

Glaci i Östra Emmelöv har endast funnits en kvarn
en holländare ägaren till denna. Rötvid Poman
berättar följande, kvarnen som en gång varit
nerbränd blev åter uppbyggd år 1860 Hans far
inköpte kvarnen 1893.

Han hade inte hört vem som var byggmästare
till kvarnen eller vad den hette. För 25 år se-
dan insattes fotogenmotor som hjälp när det var
stiltje. Omgångarna här var nere på marken.
Kvarnen här är byggd av furu till stolpar
och hjul samt kuggar av vitbok.

Vingarna här på kvarnen här gick med sol men
men jag tror att det var lika bra åt vilket
håll det gick. Vingarna håller inte mer än en 6
eller 7 år så fick de överses och ersättas med nya
der det behöfdes. Några signaler med vingarna
känner jag inte till. Sjelfdrejarna kom i bruk
i början av 1900 talet.

Några aklar av järn har jag inte hört talas om, men väl skoning av järn på träveln som merendels var av ek.

Här på kvarnen blev kross inlagd i början på 1900 talet. Siftanordning var alltid inlagd i denna kvarnen. Några kvarnar som dragits med hästar har jag aldrig hört talas om.

Här i kvarnen var två loft, emellan dessa var bägge kvarnarna inmonterade den ene för gröne den andra för brödsäd.

Betalningen brukade erläggas med tiell som mjölaren tog av säckarna när malningen var verkställd.

Den vanligaste tullen var 5 kg av 100 för gröne, 4 kg på 100 för kross, samt 6 kg på 100 för brödsäd, deraf det ena som så kallad avdamning, ty brödsäden fick ju malas genom två gånger.

Till denna kvarnen hörde ett halft tunnland
jord. Min far hade alltid svin och födde upp,
men sålde även till andra som beköfde till sina
kreatur.

Ett slag här bedrev vi även bageri och sålde
både groft och fint bröd. Fars ekonomiska ställ-
ning var god!

Skolnärdrängarnas ställning var nog densamma
som andra drängars på lantbruk.

Kvarnen som på grund av min ohälsa upp-
hörde att bedrivas för en åtta år sedan löna
sig inte heller sen den svåra konkurensen kom
i gång, i samhället var ju handlare som med
elektriska kvarnar malde billigare till sina
kunder och många bönder sjelf har inmon-
terat kvarnar för elektrisk drift, för sitt eget
behov, så det är nog samma tidsandan som
gjort att så många kvarnar blivit

nerriorna och andra stå vinglarna som den
här kvarnen i Östra Temmerlöv.

På min egen kommentar:

Kvarnen här i Östra Temmerlöv i Gyllebo som
för några år sedan träffades av blieten som
slet bort den stora träkulan på toppen av
kvarnen som även fattade eld som likväl
snabbt släcktes och nu blivit reparerad igen,
utgör ett storslaget intyck som den står
på en dominerande höjd och syns vida om-
kring och beyn skulle mista mycket av sin
skönhet, om den skulle försvinna, här vore
något för hembygdsnuseet att ta fasta på.
Kvarnen har en tid gagnats av kooperativa
handelsföreningen som magasin för gödning
och andra saker.

Som i gamla tider när folk inte kunde få
malet till jularna hela december månad kunde
stå med dis och vindstilla, så fick folk söka
sig till vattenkvarnarna.

Folk nere från Borsby hörde ända upp till
en vattenkvarn som hette Hagabromölla.

Som jag aldrig varit där förut tyckte jag det
skulle vara trevligt att se den platsen, men vid
besök på platsen för några dagar sedan blev
jag rätt besviken, nuvarande ägaren av gården
Julius Jönsson talade om att både kvarnen och
hela gården ödelades vid en eldsvåda som hänt
i oktober 1923.

Det hade varit bjudning på gården, mitt under
kalaset hade elden brutit ut, vem som gjort det blev
aldrig uppdragat, men man gissade på Nerten Jönsson
som ju satt eld på många möller förut.

Nuvarande ägaren som inte haft gården så länge

kände ju inte till så mycket till har det varit
före i tiden utom att bäcken blivit flyttad lite
längre från husen han rekommenderade ett besök
hos Fröken Ida Svensson Bromölle Pmedstorp
vars förfäder bott länge i gården jag reste dit
och så här berättade hon!

Hon berättade att hennes farfars far som fordom
ägt Pmedstors vattenkvarn flyttade den från till
Blagabromölle det var år 1806, då såg gården
och kvarnen ut på helt annat sätt än nu der
var då stor damm och vattensamsing, ja så stor
att de kunde segla med båt derute, på den tiden
fanns även stampareik, så de kunde stampa vadmål,
förut hade även funnits bränneri på gården.

Visa tider kunde ju samlas mycket folk på gården
som skulle ha målet, många vänta så tills det var
färdigt, der fanns ett rum der de kunde hålla
till och både äta och dricka med mat som de själva

haft med sig. Någon gång kunde de även bli bjudna på kaffe på gården.

På fråga om inga särskilda händelser tilldragit sig på kvarnen talade hon om att hennes farfar och en skollärare som inte bodde så långt därifrån kunde träffas om kvällarna och spela en liten tolva, en kväll när de satt där hörde de någon skrika som om den varit i fara, de skyndade ut för att se men kunde inte märka någon ting, samma skrik upprepades ytterligare två kvällar å rod de var mycket förvånade, men sedan kunde de förstå att det varit liksom ett förvalsel, ty dagen efter blev en karl ihjälkländ i stampverket.

På hennes fars tid innan det bränt, hade än eller bäcken gott ända inne vid husen, den hade sedan blivit upp dämt, så den gått lite längre från gården. Till gården hade även hört en stor park med gångar utlagda och gården var mycket

besökt för sin naturskönhet, att der varit vackert syns av flera oljemålningar som hänger på väggarna i Froken Pönssons vackra hem. Fiske hade även bedrivits derstades då, även nu kan de fänga fisk i bäcken vid gården, der fanns en ålakaista ännu nersatt och någon gång kunde det tara sig.

Men vattensamling som i forna tider fanns inte nu. Froken Pönssons får fråga dem om de visste vad krarnen sa; nej det visste de inte, jo han säger tulla bättre, tulla bättre.

Ja på de tiderna kunde nog mjölnarna tulla. Många lantbrukare hade ju inte en gång någon väg att väga säden med, det var till att måla med skäppa. Se skäppor till en tunnna men det var ju inte gott att kontrollera hur mjölnaren tullade sedan.

Ja det sista var min egen kommentar.

Smedstorps vattenkvarn.

När jag kom der förbi tittade jag även in om
i Smedstorps vattenkvarn, der var mycket förändrad
sen jag kom der förbi som 10 åring när jag följde
med far efter tåg till Pit Ölov eller Klaskerum då
var backen alls inte utgrävd, den gick ju
stump ner när man så kom ner till dammen var
der en smal smal träbro man skulle över, håll
säkert fast i repen så far så du inte faller av
tröskelen var ju då högt oplanerad sen la man
hastatäcke oomgå och så var det till att binda
med rep så att det hållde samman. Ja det var
en frissnande känsla att komma ner om den backen.
Men nu är ju vägen fin och bred backen utgrävd
och alls inte farlig att komma ner om.
Nuvärande ägaren talade om att kvarnen är mycket
gammal på papper som finns i Köpenhamn finns kvarnen
omtalad 1569.

Spåne ägdes ju då av Danmark, koarnen
ser ut att gå bra ännu, det är ju nu turbin
inlagd, vid mitt besök var en massa säckar
inlemnade för malning.

Att ta tull nu var bortlagt så mjölnaren
der betalades med penningar 1,65 för malning
av gräse, samt 1,10 för försurning av säd.
Före der har alla tider bedrivits fiske har inte
varit något förbud för mjölnaren, de hade i
sommar kunnat ta ål i en ålaskista som även
der är utsatt.

Men der är ju nu så många som vill ha
nyttan av vattenet så det är ju ett problem
många gånger slutade mjölnaren.
Han hade införskaffat koarnen 1935.

Min far tala om innan jag föddes så hade der stätt en korn basta på nummer 23 Borby, som låg rett väster om der vi bodde på nummer 24 Borby. der hade stätt en korn och boningshus, der hade någon satt eld på detsamma om natten, der bleo två små barn innebrände.

Det var nog någon konkurent som gjort detsamma, ty kornen blev återupbyggd, när den var fullt färdig och skulle tas i bruk dagen efter, så passade någon på och satte eld på den igen, den brann fullständigt ner och blev aldrig sedan uppbyggd igen. För så det var ett skädespel att se hur vingarerna gick runt och elden slungades vitt omkring i den mörka natten.

Den ena kornen i Borby som en tid egts av en som de kalla för Härtan Pust derfor att han i många år tjänat hos prästen, hade två pojkar den ene pojken som hem en bröll det var

dimmigt och mörkt, han kom in under ena
kravringen som slog ihjäl honom.

På Rullgrens kvarn i Garsnäs hände samma olycka
en person blev der ihjälslagen. På en kvarn nere
i Hagestad skall en kvinna ha omkommit på
samma sätt.

Folktro sägner och händelser har jag inte kun-
nat få reda på, har aldrig själv heller hört
något sådant.

Ordspråk ja här ett par stycken

Jag kommer snart igen — så karingen höll
sig fast i kravringen.

Slamma inte ner mej så sotarn till mjölvaran.

I det följande skall jag omtala hur det är
med några kvarnar här i orten.

Gunnamöllan. Väder och vattenkvarn byggd 1867
inga vingar på kvarnen rörelsen nerlagd.

} v. g. v.

Rörby kvarn rentnerplockad maler elektriskt
 på magasinet
 Gislöfs Kvarn Simrishamn. Vingarna avplockade
 Glemmings Kvarn. vingarna avplockade kör elektriskt.
 Glemmings Tågarps Kvarn. vingarna avplockade, Rölfsdrift.
 Gärnsnäs Vålshamn. Vingarna nerlagda. rörelsen nerlagd
 Hagestads Kvarn Löderyp. Maler med vingarna
 Hagestad Norra Kvarn Löderyp. Vingarna nerlagda kör elektriskt
 Hagestad Södra Kvarn " Vingarna nerlagda kör elektriskt
 Hannas Kvarn Hammenhöj. Vingarna av kör elektriskt.
 Hedvigsdals Kvarn Hedvigsdal. Vingarna av kör råoljemotor
 Ingelstads Kvarn Glemmingsbo. De två vingarna på råoljemotor
 Kvarrestads Norra Kvarn. Nerriören
 Manfred Larssons Kvarn Löderyp. Vingarna av. råoljemotor
 Linnarps Kvarn. Totalt nerriören
 Norra Kvarn Brantevik. Nerriören
 Norra Kvarn Onslunda. Nerriören går elektriskt i magasin
 Östra och Västra Kvarn Onslunda. Totalt nerlagda

Ramsåsa Kvarn. Koler ännu med vingar
Skillinge Väderkvarn. Rörelsen nerlagd men vingar på
Stråntemölla Petterkvarn Rörum. Går ännu

Pålshöjs Kvarn. Korriven
Född Kvarn Brantevik. Rörelsen nerlagd vingar på
Hembyggsföreningen stöder den

Södra Kvarn Hammenhöj. Går ännu med vingar på.
Norra Kvarn Hammenhöj. Rörelsen nerlagd. Här med 3 vingar.
Södra Kvarn Lödneup. Vingarna av kör med såolja.

Södra Mellby Kvarn Livik. Rörelsen nerlagd. Hembyggs-
föreningen skall överta den
Tomelilla Kvarn Tomelilla. Kör elektrisk. Hembyggsfo-
reningen vill överta den om det går

Tranås Kvarn Skåne Tranås. Korriven.

Turemölla Kvarn Lödneup. Går med vingar ännu

Ullstorp Kvarn Tomelilla. Rörelsen nerlagd vingar av

Vallby Kvarn. Vallby Palarp. Vingarna av kör elektrisk.

Valleberga Kvarn Hedvigsdal. Vingarna på men kör elektrisk

Virrestads Kvarn Tomarp. Kverriken.

Vestre Kvarn Borrby uppförd 1889. Vingarna nerslockade, till delvis utst.

Grums Valskvarn Lötterup. Vingarna kvar kör med reolmotor.

Östra Hoby Kvarn Holmåsra. Vingarna av rödskan nerlagd

Östra Ingelstads Kvarn Snedstorp. Restorerad av
Hembyggsföreningen

Östra Gemmerlövs Kvarn. Rörelsen nerlagd vingarna av.

Öraby Kvarn Svinstorp. Vingarna på går ännu